

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Program dela Komisije za varstvo gorske narave pri PZS za leto 2023

Predstavljen je program IO KVGN, odbori in odseki pripravljajo in izvajajo svoj program. Programi se seveda v največji možni meri usklajujejo in v določenih akcijah povezujejo.

Namen

Komisija za varstvo gorske narave Planinske zveze Slovenije (v nadaljevanju KVGN) usklajuje in pospešuje dejavnosti planinske organizacije na področju varovanja gorske narave.

Izvršni odbor KVGN (v nadaljevanju IO KVGN) pripravlja strokovna mnenja in predloge rešitev ter jih posreduje pristojnim organom Planinske zveze Slovenije (PZS).

Poslanstvo

Skrb za varovanje in ohranjanje gorske narave na področju in območju delovanja PZS in njenega članstva ter širše.

Podlage organiziranosti in delovanja

- Statut PZS
- Častni kodeks slovenskih planincev
- Pravilnik o organiziranosti in delovanju Komisije za varstvo gorske narave Planinske zveze Slovenije

Osnovna načela varstva (gorske) narave

- Celovitost naravnih procesov in posledic obremenitev narave (in okolja)
- Sonaravnost (naravno okolje je omejeno - meje rasti) in trajnost (trajnostni razvoj)
- Previdnost in preventiva (javnost in preglednost delovanja ter nadzor)
- Odgovornost in plačilo povzročitelja obremenitve = povzročitelj plača

Zbor odsekov 2022 na Kopah, terenski del
Foto: Katja Žagar

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE | ALPINE ASSOCIATION OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W https://kvgn.pzs.si

Sestava

KVGN sestavljajo odseki za varstvo gorske narave planinskih društev (**odseki**), ki se združujejo v odbore varstva gorske narave pri MDO PD (**odbori**). Delo koordinira in usmerja **IO KVGN**.

Število odsekov na dan 31.12.2022 je bilo **115**, vseh društev v PZS je 297, kar pomeni da 182 društev nima odseka za varstvo gorske narave.

Odbori v nekaterih MDO PD ne delujejo tako, kot je predvideno z dokumenti in bi bilo treba za naravovarstveno usmerjanje članstva, ponekod sploh ne obstajajo.

Strokovni kadri

V odsekih delujejo varuhi gorske narave (varuhi) in gorski stražarji (stražarji).

Varuhi gorske narave z veljavno licenco na dan 31. 12. 2022: **264**.

Gorski stražarji na dan 31. 12. 2022: okoli **700** aktivnih - po poročilih vodij odborov. Svoj status obnavljajo z aktivnostjo, ki jim je priznana - potrjena v članski izkaznici.

Poleg varuhov in stražarjev sestavljajo odseke tudi drugi člani planinskih društev, ki jih naravovarstvena problematika posebej zanima in jo uveljavljajo med članstvom v društvih. Med njimi je veliko mentorjev planinskih skupin in naravovarstvenikov.

Organi

Najvišji organ je **Zbor odsekov** - sestaja se enkrat letno - načeloma meseca marca.

Izvršni organ je Izvršni odbor komisije (IO KVGN).

Sestava in osnovno delovanje IO KVGN (mandat 2022-2026)

Organ	Vodja (načelnik)	Člani
IO KVGN	Marijan Denša, PD Nazarje	Sabina Francek Ivovič, OPD Koper, namestnica Irena Bertonec, PD Ljubljana Matica Janko Kolar, PD Ribnica na Pohorju Olga Kržan, PD Brežice Tomaž Mihelič, PD Bohinjska Bistrica Irena Mrak, PD Križe Miran Ritonja, PD Ptuj

IO KVGN ima naslednje delovne skupine: za usposabljanje in izobraževanje, za strokovna naravovarstvena vprašanja in mnenja, za strokovna gradiva, za družabna omrežja in za dogodke. Določeni so posamezniki za povezovanje z odbori pri MDO PD in z določenimi komisijami PZS.

Načrtujemo pet (5) sej, od tega dve razširjeni z vodji odborov. Seje bodo lahko tudi po spletu ali dopisne, zlasti v primeru nevarnosti širjenja bolezni covid-19 in zaradi časovne ter finančne racionalizacije.

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Celoletne aktivnosti

a) Monitoring naravovarstvene problematike gorskega sveta in priprava strokovnih mnenj, priporočil, predlogov pristojnim organom PZS:

- Ažurno in kritično spremljanje stanja in posegov v gorsko naravo ter informiranje javnosti o nedovoljenih posegih.
- Spremljanje delovanja planinskih koč in druge planinske infrastrukture z vidika onesnaževanja gorskega okolja (čiščenje odpadnih voda, odpadki, prometna obremenitev, zvočno in svetlobno onesnaževanje, raba lokalnih virov pitne vode, zmanjševanje uporabe vode v plastenkah itd.) in ogrožanja gorske narave ter priprava strokovnih predlogov in rešitev za izboljšanje stanja.
- Aktivno spremljanje problematike ter ozaveščanje javnosti o vožnjah z motornimi vozili in gorskimi kolesi v naravnem okolju.
- Priprava strokovnih stališč do načrtovanja različnih dejavnosti in prostorskih posegov v gorsko naravo in okolje nasploh.
- Priprava strokovnih predlogov, pripomb in dopolnitev novih pravnih aktov, katerih izvajanje vpliva na stanje narave in okolja v gorskem svetu.

b) Izobraževanje in ozaveščanje, vzgoja ter obveščanje:

- Izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti za člane PD in širšo javnost: predavanja na tečajih VPZS, sodelovanje z odbori pri izvedbi tečajev za GS, koordinacija naravovarstvenih predavanj po odborih, skrb za promocijo razstave »Narava gorskega sveta včeraj, danes jutri?«, priprava in razdeljevanje zgibank, brošur in priročnikov na akcijah, med odbori in v planinskih kočah.
- Delo z mladimi na področju varstvo gorske narave (naravovarstveno-planinska pedagogika): razpis in izvedba natečaja za mladinske skupine, s poudarkom na varstvu narave.
- Promocija Festivala Alpske konvencije *BRATI GORE* ob mednarodnem dnevu gora.
- Obveščanje javnosti in članstva o naravovarstveni problematiki in delu KVGN preko spletne strani in FB profila.

c) Organiziranost in delovanje ter sodelovanje:

- Aktivno sodelovanje in povezovanje KVGN z odbori VGN pri MDO (svetovanje, podpora, seje odborov, razširjena seja IO).
- Spodbujanje društev in meddruštvenih odborov za ustanavljanje odsekov ter napotitev kandidatov na usposabljanje za varuha gorske narave.
- Sodelovanje in povezovanje KVGN z drugimi NV organizacijami in institucijami, zlasti v naravovarstvenih (NV) akcijah in izobraževalnih aktivnostih.
- Sodelovanje v mednarodni komisiji za varstvo gorske narave KONSAR pri CAA, Mountain Protection Commission UIAA.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Izobraževanje in usposabljanje strokovnih kadrov

Naziv	Termin in lokacija	Št. udeležencev
Naravovarstvena predavanja: predstavitev seminarских nalog	24. 1., 31. 1., 7. 2. in 14. 2. (zoom)	170
Posvet vodstva KVG Problematika neaktivnih odsekov, odborov	5. marec -Krašica	15
Licenčni tečaj za VGN	18. marec - Magolnik	70
Tečaj za VGN	Kabinetni del: po spletu Terenski del: 1. del: 14. maj - Lisca 2. del: 28. maj - Nanos 3. del: 3. junij - Vrata	25
Zaključek tečaja VGN predstavitev seminarских nalog	30. september (Smrekovec)	40
Strokovna predavanja	23. november	50

Pomembnejši projekti

Projekt	Namen	Status
Prenova učbenika Narava v gorskem svetu	Prenova zastarelih delov	Izbran je nov urednik
Priprava zloženke Iz dolin peš v gore	Ozaveščanje in promocija	Do poletja
Prenova spletne strani KVG	Izboljšati preglednost in ažurnost	V pripravi in izvajanju

Terenski del tečaja za varuhe gorske narave,
foto: Marijan Denša

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | *ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA*

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Akcijski program KVGn

Aktivnost	Namen	Datum	Lokacija in organizator
Po Nagelj na Goro Oljko	NV izlet in srečanje	04. 03.	PD Polzela, Savinski odbor
Zbor odsekov	Poročilo, program, smernice	18. 03.	Magolnik, odbor Zasavja
Cvetana Nanosa	NV izlet in srečanje (Dan čebel, ogroženih vrst)	20. 05.	Odbor Primorske
Vesela planinska šola	Dan planincev Ozaveščanje in promocija	10. 06.	odbor Zasavja
Ogled botaničnega vrtca	NV izlet in srečanje	05..08.	Orožnova koča, odbor Gorenjske
Zaključek tečaja in letno srečanje	Podelitev nazivov, izobraževanje	23.09.	NN, tečajniki
Dan Smrekovca	Letno srečanje in NV izlet	30. 09.	Koroški odbor
Brati gore – lokalne prireditve	Ozaveščanje, promocija mednarodnega dne gora	11. 12.	Odbori

Vesela planinska šola na dnevu planincev 2022
foto: Marijan Denša

Pripravi in sprejel IO KVGn PZS na seji v razširjeni sestavi 15. decembra 2022.

Uredil: Marijan Denša, načelnik KVGn